

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravištvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 20. septembra.

Grof Taaffe ima sedaj že sedem let vladno krmilo v rokah. Z redko srečo vzdržal se je doslej na visokem svojem stališču, ni mu bilo treba resnega napora, niti odprte roke, ni mu bilo treba dajati, ampak samo jemati in mesto koncesij in svobodin zadovoljevali so se zastopniki narodov avstrijskih z blestečimi frazami in lahnimi dovtipi. Temu patrijarhalnemu stanju pa utegne sedaj biti konec. Z vseh stranij doni sedaj glasno mrmranje in nezadovoljnost in celo izmej Poljakov, ki so za Taaffejeve vlade veliko dosegli, čujejo se glasovi, ki imajo svoj globok pomen.

Dne 16. t. m. sklical je v Stanislavu grof Alfred Dzieduszycki svoje volilce in jim razlagal svoje delovanje v državnem zboru, položaj poljskega kluba in uspehe zadnjega državnozbornskega zasedanja. Grof Dzieduszycki, ki pripada takozvanim „Atencem“ in je jako upliven mož, govoril je blizu tako;

„Ko je pred 7 leti po odstopu strogo centralističnega ministerstva prišel grof Taaffe na krmilo, mislilo se sploh, da se je položaj spreobrnil avtonomistom na korist in da bode nova vlada uresničila program: enakopravnost posamičnih narodnostij. To pričakovanje se ni izpolnilo, ker v Avstriji, to je v totranski polovici, prememba sisteme nema istih posledic, kakor v drugih konstitucionalnih državah. Mislili smo, da se v novi dobi državni osnovni zakoni ne bodo več umeteljno, krivično tolmačili, marveč naravno. Kmalu pa smo se preverili, da so se avtonomisti v tej zadevi bridko varali. Kajti, kaj je pravo za pravo rezultat Taaffejeve vlade? Po odurnosti levece se je ministerstvo, ki se je s početka nagibalo k centralističnim tradicijam, polagoma premenilo v ministerstvo avtonomistične meri; Čehi dobili so nekaj koncesij, mej katerimi je v prvi vrsti češko vseučilišče v Pragi. Nadaljna pridobitev bila je po mnenju desnice urejenje zemljišnega davka in ustanovitev avstrijske „Länderbank“. To je pa tudi vse, kar se more pisati na račun dobička. Kar se posebe tiče poljskega kluba, doživel je za dobe spravljalivosti jako žalostne izkušnje, kajti od vseh galiških zahtev se

ni niti jedna izpolnila, akoravno so se davkoplačevalcem nalagala vedno nova bremena in zahtevale vedno nove žrtve. Da bi se odpisala dolžna gališka zemljišna odveza, v tem oziru se ni prav nič doseglo, dasiravno je deželni zbor gališki po dolgem obotavljanji sklenil, da umakne prejšnje principijalno stališče, da se le doseže mirna sprava. Glede avtonomnih naprav tudi nemamo nobenega uspeha. Na šolskem polji so samo klerikalci imeli uspehov, gališkemu deželnemu zboru se je dotični delokrog še bolj zožil, ker so se vse važnejše zadeve državnemu zboru ali pa celo ministerskim uradom, ki so „fons omnis juris“ v rešitev določile. V zadevi decentralizacije železnice je poljski klub popolnem ulegel, ker se jo ministerstvo bilo preverilo, da je v tem vprašanju poljska delegacija ne bode zapustila. Gospod pl. Groholski se je menda o tem z ministerstvom sporazumel. Pri davku na spirit poljski klub tudi ni prodrl, ker je dr. pl. Groholski svoj upliv zopet naklonil vladi in pospeševal igro za kulisami. V ministerstvu se je sploh udomačilo mnenje, da si mora za svoj obstanek ohraniti le prijateljstvo klerikalcev in Čehov, Poljake bode že še z uljudnimi besedami pridržavalo na svoji strani. Vsed tega mnenja se je tudi vprašanje o urejenju naših rek odstavilo z dnevnega reda. Pri razpravi o Wurmbrandovem jezikovnem predlogu zdelo se je, da je bil uspeh naš, v resnici pa je bilo tako: Vlada delala je z vso odločnostjo na to, da se vsprejme motivirani dnevni red, češ, da tako zahteva težavni položaj nemških klerikalcev. Naposled pa se je pokazalo, da je nemško konservativna fracija bila za to, da se rečeni predlog popolnem odkloni, vrhu tega ostavili so ministri zbornico, da neso glasovali za Groholskega predlog, katerega so sami sprožili. Poljski klub je sicer v očitel neuspešnosti svojih prizadevanj sklenil, da bode izpolnitev nekaterih galiških teženj odločneje zahteval in jaz dobil sem nalog, naj v budgetni debati ta program objavim, kakor znano, šlo je takrat za to, da se uvedo višje agrarne carine v interesu galiških pridelkov, da se ustanovi medicinska fakulteta v Levovu in da se uredé gališke reke. Gospod pl. Dunajevski račil je odgovoriti na moje izpeljave. A kako? Zanikaval je jednostavno, da gospodarske razmere v Galiciji propadajo. V vprašanji glede carinskih tarifov in rumunske trgovinske pogodbe potisnili so desnico oblastno na stran. Poljski klub se je glede carine na petrolej po grožnjah ministerstva preplašil, češ, da bi Poljaki mnogo izgubili, ko bi se razpisale nove volitve. Kaj so Poljaki po svoji brezmejni prijenljivosti nasproti vladi sploh dosegli? V ministerstvo poklicala sta se mej tem dr. pl. Gautsch, ki gotovo ni avtonomist in marquis Bacquehem, o čegar centralističnem mišljenji sem preverjen. G. Wittek, znani sovrag Galiciji, stopil je kot sekcijski načelnik na prizor. O ustanovitvi medicinske fakultete v Levovu, o regulovanji rek in o odpisu zemljišne odveze ni niti govora več. Položaj je žalostnejši, nego prej. Poljski klub bode najbrže svojo taktiko nadaljeval, boječ se, da ne bi pal Galiciji toli naklonjeni kabinet. Na svoje zaveznike se tudi ne moremo zanašati in možno je, da se razcepi večina, na njeno mesto pa stopi sramožljivo absolutistična vlada. Da se to prepreči, moral bi se poljski klub z drugimi frakcijami desnice jasno in določno dogovoriti. Nezanesljive zaveznike bilo bi lahko utešiti, ker se morejo sklicevati Poljaki na to, da bi oni pri parlamentarni krizi najmanj izgubili. Poljaki bi tudi pod vlado levece shajali. Pod Lasserjem se Poljakom ni slabeje godilo, nego pod

Taaffom. Treba torej uvrstiti se, kajti nasprotstva in nesloga koristijo le vladi, katera se leviči približuje.“

Napisi na bankovcih.

Državni zbor cislitavski prične še ta mesec svoje delovanje. Obravnavati mu bo razne vladne predloge, da se ponovi pogodba z Ogersko. Na vrsti bo tudi načrt za ponovitev pogodbe z avstro-ogersko banko, in tu pridejo v razgovor tudi napisi na bankovcih, ki jih ima še nadalje izdajati ta banka. O napisih bodo govorili tudi slovenski državni poslanci, kakor imajo v obče razloge zato v Cislitaviji vsi nemški, v Translitaviji pa vsi nemadarski narodi.

Znano je namreč, da so bili napisi na papirnatem denarji v jezikih vseh avstrijskih narodov, celo za Bacha, kateremu podtikajo germanizatorske namere. Ali ravno Bachova vlada je pripoznala potrebo narodne enakopravnosti na bankovcih; nemški liberalci in Madjari pa so pri zadnji pogodbi odpravili to enakopravnost, in tako se je ustvaril v tem pogledu unicum, ki ga drugi narodi ne poznajo v državnem finančnem gospodarstvu. Drugi narodi so okroženi bolj ali manj po narodnih državah; oni torej ne potrebujejo na denarjih raznih napisov. V Avstriji pa je po več skupin raznih narodnostij, katerim hočejo nemški liberalci in Madjari odvzeti pravico, da bi se jim napravili napisi na bankovcih v lastnem jeziku.

Proti tej sili, katera nema nobenega veljavnega razloga, se upirajo narodi skupne države in razglašajo po svoje različne dokaze za pravico lastnega jezika v napisih na bankovcih. Ti dokazi so pa različne veljave ter so osnovani tu pa tam s krivih stališč. Potrebno je torej, da se oborožimo tudi v tem oziru s pravim orožjem, to toliko bolj, ker boj iz tega in drugih vzrokov ne bo lahek pri obravnavanji dotičnih predlog.

Zahtevanje, da bi ostali tudi na dalje na bankovcih avstro-ogerske banke napisi samo v nemškem in madjarskem jeziku, je veliko drzneje, nego zahtevanje jednotnega jezika kot državnega in vojnega jezika. Za poslednjo zahtevo se dajo navesti vsaj za omejen in določen obseg bolj ali manj taki razlogi, o katerih je možno govoriti in kakor si bodei končno tudi sporazumeti se mej narodi. Glede na napise na bankovcih pa narodi ne morejo priznati nobene obče ali celo neobhodne državne potrebe, proti neobhodni potrebi govori že država sama po sebi, ki izroča predpravo zasebnemu podjetju, namesto da bi sama osnovala lastno banko. Kar je državi neobhodno potrebno, pač ne da z lahka iz rok. Ako država izhaja celo s stvarjo brez lastnega podjetja, je toliko lažje brez skrbi glede na formalnosti iste stvari, in napisi gotovo ne spadajo k bistvu kake banke ali papirja, ki ga izdaje in oddaje.

Nemški liberalci so gospodovali, kakor gospodujejo Madjari še zdaj; liberalci nimajo v Cislitaviji zdaj vajetov v roki, torej tudi ne morejo več zaukazovati, kar se dostaje izključno nemških napisov v Cislitaviji. Madjari pa dokazujejo s tem, da terorizujejo narode celo v nebstvenih stvareh, da njih globus se ne suče toliko varno, kakor trobijo po svetu. Madjari so dosledni v tlačenji narodov tudi glede na bankovske napise; vest imajo slabo, radi bi imeli še nadalje tovariše sotlačitelje v Cislitaviji, da bi ne ostali osamljeni pri tako neliberalnih činih. Zato so si najeli stare nemško-liberalne prijatelje v Cislitaviji, ki jim že

dalje časa pomagajo zagovarjati jedino madjarske napise tam, kakor nemške tu. Ravno letos bi bilo Madjarom drago, ko bi, na pr. mej pogajanjem prišli zopet nemški liberalci na krmilo. Poslednji so upanje o tem izrekli pred meseci, in zdaj upajo na razpad desnice, ali pa na pad Taaffejev in potem bi šlo neki vse gladko za Madjare. Ali zdaj ima še desnica Dunajskega državnega zbora govoriti z Madjari in to daje tej desnici pravico, da odpravi staro krivico in se postavi odločno za jezikovno ravnopravnost tudi na bankovskih napisih.

Zato ima narodnogospodarski sotrudenik „Parlamentar.“ jev dr. B—sch, ki je kritično na vse strani pretresal avstro-ogersko banko, zato pravimo, ima ta, tudi za Čebe zaslužni ekonom, jako prav, ko opozarja, da bankovci imajo dve strani, katerih jedna je odločena Translitaviji, druga pa Cislitaviji, na jedni da imajo torej cislitavski narodi popolno svobodo, naj počenjajo potem Madjari kar koli hočejo na njim odmerjeni strani.

Tako bi se utegnilo dogoditi, da bi bankovci zanaprej kazali napise v jezikih vseh cislitavskih narodnostij, v tem, ko bi razkrivala druga stran samo madjarščino, torej duh tlačiteljstva. Našemu državnemu zboru se torej ni sklicavati na drugo, kakor na narodno enakopravnost, ki nam je zagotovljena tudi na druge narodne strani v ustavnih osnovnih zakonih. Samo po sebi je razumevno, da bi na tej podlagi dobili napise v svojem jeziku vsi narodi v državnem zboru zastopani, ne pa samo Nemci ali poleg njih jedino še Čehi ali Poljaki. Zato je samo perfidija, ako nemški liberalni časniki, ki so poleg drugih služeb tudi v službi Madjarov, očitajo Čehom, da zahtevajo poleg nemškega napisa samo še napis v svojem jeziku. Terjatve v tem oziru so skupne za vse cislitavske narodnosti.

Druga pa je na Ogerskem. Tam narodno enakopravnost prezirajo popolnem, in zato se ni čuditi, ako na pr. hrvatski učenjak (dr. Pliverić) zahteva za Hrvate hrvatske napise na bankovcih s stališča samostojne države, ki je vsporedna z Ogersko. S tega stališča, ko bi je priznavali Madjari, bi se ti ne mogli upirati Hrvatim. Tako stališče pa bi bilo za vse druge ogerske narode brezuspešno, in Slovaki, Srbi, erdeljski Nemci, Rumuni bi ne imeli nikedar upanja, da dobe tudi oni napise v lastnem jeziku. V Cislitaviji pa bi celo Nemci ne dobili postavno svojih napisov; kajti v Cislitaviji po ustavnih osnovnih zakonih nima noben narod prednosti pred drugimi narodi in državni jezik, ki ni še zakonito priznan, bi Nemcem tudi nič ne pomagal.

Nemški zastopniki bi utegnili zahteve, katere usiljujejo samo nemške napise za to polovico države, celo s tem pobijati, da v Cislitaviji ustvarjajo ne samo Nemci, ampak vsi narodi skup cislitavsko polovico, torej jedno državo, in ker je ta država brez ustavno priznanega državnega jezika, bi morali ostati bankovci brez vsakega napisa, če se narodi posebe ne pogode mej seboj na to stran. Potreba pa je za vse narode jednaka, ergo ali napise za vse, ali pa za nobenega! Orožje, katero uporabljajo liberalni Nemci za Madjare in za se, utegne se potem takem obrniti proti nemški narodnosti sami, in prav je, da je tako.

Sicer pa je preveč dokazano, ako se sklicujemo na narodno enakopravnost. Za bankovske napise v jeziku v vseh narodnostij je veliko manj potreba. Pri vseh stiskah na druge strani je vendar svoboda za zaslužek in v obče za narodnogospodarsko delo, pridelovanje in pridabljanje tudi v Avstriji še doma.

Terjajo se pač sposobnosti za ta in oni posel, ali plačila za moj trud prijemati, mi vendar ne zabranjuje noben zakon tudi v Avstriji ne. Dovoljeno mi je prodajati to, kar je moja last, bodisi da imam posestvo, ali pa žulje in glavo; ravno tako pa mi je tudi dovoljeno, prijemati zaslužek in sicer tako, kakor se pogodim. Blago in delo kot moja last je v moji oblasti; oddam je, kakor mi možno ali pa tudi ljubo. Blago in delo utegnem zamenjati za drugo blago in delo, če si mi zdi primerno in potrebno. Namesto drugega blaga in dela vzamem tudi denar, če vem, da me primerno odškoduje. Nihče me pa ne more prisiliti, vsprejemati denar, ki ga ne poznam, ali pa, ki se mi ne zdi primeren za zamenjo. Ako mi usiljujejo bankovec, katerega mi ni treba poznati, mi delajo krivico, in me omejujejo v svobodi, katero mi podeljujejo na drugo stran. Svobodo za zaslužek mi omejujejo

s tem, da moram ta zaslužek prodati drugače, nego je primerno. Svoboda z jedne strani se ne ujema na drugo stran.

Bankovce prejemati me sili država po sodniški poti, če tudi se zasebno branim zunaj državnih opravil. S tem, da me država sili, mi krči ono svobodo, katero priznava po drugi strani glede ne razpolaganje moje lastnine.

Noben narod, ki oddaja davke gmotne in krvne za državno varstvo, ne more priznavati radovoljno krčenja svobode v razpolaganju tega, kar je njemu in njegovim posameznikom prava živa lastnina. Ako se torej usiljujejo narodom avstrijskim papirnate vrednosti, katerih veljave ne poznajo, se jim dela krivica ne samo v narodnostnem, ampak v pogledu na veljavo njih lastnih žuljev.

V tem oziru se godi, če ostane še tako, avstrijskim narodom slabše, nego divjakom, o katerih pripovedujejo, da jim je treba prinesti takega denarja, kakoršnega sami zahtevajo, ker drugače ne napravijo nobene kupčije z njimi.

Svobodo za lastne žulje si varuje torej še divjak, in še v Avstriji je znano, da kuje ona sama narodom ob Rudečem morji še vedno takomenovane Marija Terezije tolarje, ker ti narodi nečejo tržiti z drugim denarjem.

Ti narodi, katerih Evropejci gotovo ne devajo v svojo vrsto, glede na zmožnosti in civilizacijo, so toliko krepki, da sprejemljejo samo tak denar, ki se jim zdi jedino vreden blaga in dela, katero oddajajo drugim. V Avstriji pa bi narodi še te svobode ne imeli, da bi dobili takih bankovcev, kakeršni se jim zdijo primerni, da bi vsaj ne trpeli škode, ki bi izvirala iz nerazumljenih napisov! In kaj so bankovci v primeri z veljavo imenovanih tolarjev!

Poslednji imajo primeroma stalno, torej veljavo, ki se ne premika mnogo na škodo prejemnikov. Bankovci pa so glede na stalnost veljave jako omahljivi; država sicer daje jamstvo za njih postavljeno veljavo. Ali to jamstvo velja samo za normalne, mirne čase; proti izrednim dobam tudi država ne more dajati proštva za napisano veljavo. Bankovci avstro-ogerske banke bi se izdajali vsaj za deset let po obnovljeni pogodbi z Ogersko; kdo je porok, da bomo imeli deset let mirne čase?

Banke so sicer potrebne, in je naposled potrebna tudi državna osrednja banka; ali narodi vedo, da se udajo za veliko, ako pripoznajo tako banko. Narodi s takim pripoznanjem oddajo zasobnemu podjetju milijone dobička, in zato da bi ti narodi vse mirno trpeli, kar bi bilo drago strankam, ki vlečejo največ dobička iz teh milijonov?

Bankovci nameščajo kolikor toliko zlat in srebrn denar; nameščajo ga nepopolno, kakor drugače biti ne more. Ta nepopolnost pa ne izvira iz napisov, ampak iz podlage in materialne bančne osnove; v Avstriji hočejo pa to nepopolnost povečati še z zunanjjo, formalno nepopolnostjo, ker hočejo liberalni Nemci in Madjari drugim narodom usiliti napise, katerih ti narodi ne razumejo. Proti tej nameri imajo narodi vso pravico ustavljati se, ne samo s stališča narodne enakopravnosti, ampak kot v obče svobodni državljani, kot državljani, ki plačujejo davek v denarji in krvi, da se jim svoboda brani ne samo za življenje kot tako, ampak tudi, da se jim varuje lastnina v posesti, blagu in delu. Taka svoboda pa mora obsezati tudi prostost, da si narodi določujejo sami ono obče menjilo, katero se jim daje za isto lastnino. To, da zahtevajo ti narodi na bankovcih napise v svojih jezikih, je najmanjša terjatev, do katere imajo pravico v tem pogledu; ali zahteva je vendar taka, da bi se je še divjaki ne znebili. To pa je največji dokaz, na imajo narodi za lastne napise na bankovcih prirodno pravico, in dokler poštevali v Avstriji tudi Slovence mej svobodne državljane, imajo tudi oni vso pravico do slovenskih napisov na istih bankovcih avstro-ogerske banke.

F. Podgornik.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. septembra

Kakor se poroča v „Presse“ iz Budimpešte, bode se delegacijama predložila rudeča knjiga o bolgarskem vprašanju. Tedaj bomo morda kaj zvedeli, kako misli postopati Avstrija v tej zadevi; sedaj se še prav nič gotovega ne vé. Oficijozno govoré le v splošnih frazah.

Čehi želé, da bi se bogoslovna fakulteta Prškega vseučilišča razdelila na dvoje, v nemško in češko. Kakor se pa kaže, se ta njih želja še ne bode tako hitro uresničila. Naučni minister Gautsch sam neka ne mara nič slišati o kaké češki bogoslovski fakulteti v Przi. Vlada se izgovarja, da ni ugodnih prostorov za novo fakulteto. Da je ta izgovor prazen, še omenjati ni treba. Kadar pa vlada sklène osnovati kako nemško šolo, pa takoj dobi prostore.

V ogerskem državnem zboru sta Balthaser, Horvati in Daniel Iranyi interpelovali o bolgarskem vprašanju. Horvath pravi v svoji interpelaciji, da Rusija pridobiva vedno več upliva v Bolgariji. Ako se ne premeni politika velevladstij, navstala bode mesto svobodne in samostojne Bolgarije, ki bi bila močen jev proti Rusiji, ruska provincija, ki bode nevarna nezavisnosti in svobodi Turčije ter drugih balkanskih narodnostij. On ne verjame, da bi se bili v Kissingenu in Gasteinu dogovorili, da se odstrani knez Aleksander, da Rusi ne zasedejo te dežele. Tega ne more verjeti, ker nasprotuje monarhističnim načelom, legitimiteti, in bi se z narodnopravnega stališča to dalo samo tedaj nekoliko opravičevati, ko bi bil narod s knezom nezadovoljen in ko bi se evropski mir ne dal nikakor drugače ohraniti. Stvar pa ni taka. Agresivna vlast se ne ukrofi s prijenljivostjo, ampak le dobiva poguma in vedno več zahteva. Odkar je Turčija oslabela, je le ona politika prava, katere se držimo nasproti Srbiji. Za nas je eksistenčno vprašanje, da se osnujejo samostojne države na Balkanu. Vsaka druga politika se bode prej ali slej strašno maščevala. Naša moč bode oslabela, nasprotnik bode lahko spodkopaval naše pozicije. Stvar kneza Aleksandra ni osobna stvar. Z njim pal je zastopnik svobodne, samostojne Bolgarije. Narod je dovolil mnogo žrtv za varstvo državnih koristij, a kako se porablja te žrtve, če se godé take premembe v orijentu. On tedaj vpraša, ali je res ministerstvo vnanjih zadev že naprej pod gotovimi pogoji dovolilo, da se odstrani knez Aleksander, in če se je Rusija pridružila avstrijsko-nemški alijanci. Kaj bi storila Nemčija, ko bi Avstrija se uprla širjenju ruskega upliva na Balkanu? Iranyi je pa vprašal: 1. je li minister vnanjih zadev vedel že naprej, da se namerava atentat na kneza Aleksandra in ali on odobrava rusko politiko. 2. Če jo odobrava, kako se to strinja z interesi Ogerske in narodnim pravom. 3. Če je res, da sta se Avstro-Ogerska in Rusija sporazumeli, da sme prva širiti svoj upliv na zahodni, druga pa na vzhodni strani Balkana. 4. Če so vlade pritrdile bolgarskemu prevratu in kake koncesije so se Avstriji za to dovolile. 5. Če vlada hoče varovati svobodno volitev bolgarskega kneza. Nadalje bi Iranyi še rad zvedel, kaj so se diplomati dogovorili na letošnjih shodih, in še več družega.

Vnanje države.

Kakor je „Pester Lloyd“ izvedel iz prav zanesljivega vira, se carske vlasti zastran Bolgarije neso sporazumele. Poslednji čas se tudi ni poskušalo doseči kako sporazumljenje. Od neke strani se je ugovarjalo temu, da bi Rusija odposlala v Bolgarijo posebnega komisarja. Zaradi tega so se v Peterburgu premislili in neso odposlali Dolgorukova. General Kaulbars pa ni odšel v Sofijo kot poseben komisar, ampak kot redni diplomatski agent. To se ve da ni nobena velika koncesija za Avstrijo, a je vendar pomenljivo, da je Rusija v tem formalnem vprašanju odjenjala, ko še Anglija ni posebno ugovarjala odposlanju posebnega komisarja.

Vsi diplomatski zastopniki pri bolgarskeji vladi dobili so nalog, da porabijo ves svoj upliv, da se v Bolgariji in Vzhodni Rumeliji ohrani mir in red. Pa tudi bolgarsko regentstvo si prizadeva, da bi se ohranil mir v deželi. — Kakor se poroča „Nowi Reformi“ iz Sofije, je major Panica že skoro končal preiskavo zaradi državnega prevrata. Grujev in Benderev sta mnogo izpovedala. V vsakem bolgarskem selu bili sta že mesec poprej vsaj dve osobi poučeni, kaj se namerava. V Tatar-Bazardžiku in Plovdivu bili so organizovani revolucijski odbori, ki so dobivali instrukcije iz Sofije. Ruski konzul Bogdanov in ruski polkovnik Kesjakov bila sta glavna blagajnika revolucijskih denarjev, ki so prihajali iz Rusije. Je li vse res tako, kakor piše ta poljski list, ne vemo. — Iz Sofije se poroča, da puntarski častniki v kratkem pridejo pred vojno sodišče.

V nemškem državnem zboru so socijalni demokrati napovedali sledečo interpelacijo: „1. Ali je res, da se je državni kancelar v Kissingenu in Gasteinu dogovoril in pritrdil temu, da se v interesu Rusije odstrani knez Aleksander in tako utrdi ruska moč na Balkanu? 2. Ali je res, da je nemška državna vlada delala na to, da se veleizdajice ne kaznujejo? 3. Kaj mislijo zvezne vlade storiti, da bodo varovale naše koristi, ki so v velikej nevarnosti, ker se ruski upliv vedno razširja po Balkanu? 4. O tej interpelaciji se pa v državnem zboru ne bode razgovarjalo, ker je ni dovolj poslancev podpiralo.

V angleškeji spodnji zbornici izjavil je lord Churchill, da se sir D. Wolff in Muktar paša bavita v Egiptu s tem, da se izvede konvencija iz 1885. leta o reorganizaciji egiptovske uprave. Angleška vlada pretresuje sedaj Wolfove nasvete. Plačo Wolffu v znesku 5000 funtov izplača Anglija. Od-

poklical se ne bode, dokler ne izvrši svoje naloge. Njegove zmožnosti se že mnogo pripomogle, da se spravijo obestranske koristi v soglasje.

Dopisi.

Iz Braslovč 19. septembra. [Izv. dop.] Naša občina imenovala je c. kr. okrajnega sodnika gospoda Dragotina Trtnika na Vranskem svojim častnim občanom in mu je danes po posebni deputaciji izročila častno listino sledeče vsebine:

„Blagorodni. gospod Dragotin Trtnik c. kr. okrajni sodnik na Vranskem. Vsak pripadnik Vranskega okraja, kateri je imel mej časom Vašega službovanja kot c. kr. okrajni sodnik na Vranskem pri tem sodišči kaj opraviti, imel je priložnost, prepricati se o ljubezni, katero gojite za prebivalstvo tega okraja sploh in osobito za kmečki stan. To ljubezen ste dejansko dokazali vsikdar, kadar je bila prilika, obvarovati kmeta pred napadi brezvestnih sebičnejšev; žrtvovali ste vso svojo moč in delavnost v obrambo revnega kmeta pred inace neizogibnimi troški, bodi si v prepirnih ali neprepirnih sodnih stvareh; s posvečenjem izgledne svoje marljivosti pomagali ste vsakteremu pri sodnji, brez poprej običajnih visokih troškov doseči svoje pravice in sploh stroga vestnost ter vsestranska človekoljubnost vodila Vas je v vseh uradnih opravilih.

Vse te blagosti hvaležno spoznavši, imenoval Vas je občinski odbor Braslovški častnim občanom tržke občine Braslovče, ter Vas hoče kot takšnega ohraniti vedno v spominu občin.

Podpisani imamo častno nalogo, Vam to imenovanje naznaniti ter Vas prosimo, da sprejmete ime častnega občana Braslovškega.

Braslovč 29. julija 1886.

Z odličnim spoštovanjem:

Florijan Prislan,
župan.

Fran Prislan,
obč. svetovalec.

Josip Plaskan,
obč. svetovalec.

Domače stvari.

— (Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 21. dan septembra 1886. leta ob 6. uri svečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Finančnega odseka poročilo o pozivu na subskripciji on prioritentnih obligacijonov za gradnjo Ljubljansko-Kamniške lokalne železnice, III. Stavbinskega odseka poročilo o prošnji gospodarjev na Dunajski cesti za napravo, oziroma podaljšanje asfaltnega tlaka. IV. Policijskega odseka poročilo a) o uravnavi prostitucijona; b) o nekem prizivu zoper me-tnega magistrata razsodbo zaradi prestopka policijskih naredeb. V. Šolskega odseka poročilo gledé ustanove 250 gld. za obiskovanje državne obrtne šole v Gradci. VI. Mestnega odbornika dr. Jos. Vošnjaka samostalni nasvèt, da je v Ljubljani ustanoviti gospodinjsko šolo.

— (Imenovanje.) Gospod dr. Jakob Kavčič, pristav pri deželni sodnji v Ljubljani, imenovan je državnega pravdnika namestnikom v Ljubljani.

— (Poročil) se je danes 1. na Dunaji g. Mirko Navratil, sin slovenskega pisatelja g. Ivana Navratila, z gospico Julijano Kostelac iz Metlike.

— (Pisateljskega društva izlet v Kranj) vršil se je pri najlepšem jesenskem vremenu. Udeležilo se ga je mnogo članov pisateljskega društva, „Slavec“ in precejšnje število rodoljubkinj in rodoljubov, vsega vkupe iz Ljubljane nad 100 osob. Ker bomo obširnej popis še le jutri priobčili, naj za danes povemo le glavneje podrobnosti. Na kolodvoru v Kranji kratek pozdrav, potem uhod v mesto v gosp. Mayerja gostilno, kjer smo bili izvrstno postreženi. Točno ob 4. uri slavnost na pokopališču. Glavna točka bil je gospoda dr. Požara krasni govor, katerega jutri priobčimo, potem izborna petje „Slavca“, ki si je včeraj stekel veliko pohvale in slave, in govor gospice Minke Vošnjakove, ki je na Preširnov in Jenkov grob položila po jeden lavorov venec. S pokopališča šli so vsi udeleženci na Mayerjev vrt, kjer je bila prosta zabava, s petjem, pri katerem je g. Meden poslušalce očaroval, in s primernimi nagovori. Občinstva bilo je toliko, da ni bilo nobenega prostora več, zabava pa je bila vseskozi tako izborna, da je vsakdo z najprijetnejši utisi vračal se domov. Več, kakor rečeno prihodnjič.

— (V Koboridu) bode prihodnjo nedeljo 26. t. m. občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda.

— („Deutsche Wacht“) je že zopet koža srbela, kar je tem umevneje, ker je že od nekdaj gobava. V poslednji številki 75 z dne 19. t. m. poskuša namreč svojo duhovitost nad shodom slovenskih poslancev, in pravi, da so naša poročila o tem shodu „wieder eine jener politischen Schwindeleien, wie sie in der slovenischen Presse so häufig angetroffen werden,“ ter naposled napetih lic, kakor angeljci, ki trobijo sodnjemu dnevni, trdi, da je bilo vseh poslancev „1/4 Dutzend“. Da bodo čitatelji znali, kje je „Schwindel“ doma, bodi povedano, da so pri tem shodu bili ne le gg. prof. Šuklje, Miha Vošnjak in dr. Gregorec, ampak tudi državni in deželni poslanci: dr. Bleiweis vitez Trsteniški, dr. Vošnjak, dr. Poklukar, kanonik Klun. L. Robič, O. Detela, dr. Dolenc, L. Svetec, Peter Grasselli, dr. Moschè, Iv. Nabergoj, Srečko Stegnar in cesarski svetnik Murnik. Uredništvo oziroma „Schriftleitung der Deutschen Wacht“ iz tega prav lahko izprevidi svojo nepoštenost, da ne rabimo drugega izraza, ker je pa sedaj ravno začetek šol, naj se hitro upiše v prvi razred, da si bode vsaj v teku časa, morebiti do konca leta utepla v glavo, koliko je po nemčurški pometi „1/4 Dutzend“. Nemškutarjem, ki so veseli tacega glasila, kakor je „Deutsche Wacht“ pa s svojega slovanskega stališča le čestitamo. Le tako naprej!

— (Na gimnazijo Ljubljansko) upisalo se je letos 838 učencev. Slovenski paralelki v I. razredu imata vsaka 79, nemška paralelka pa 45 učencev. S pedagogičnega stališča je neobhodno, da se napravi tretja slovenska paralelka. G. naučni minister pl. Gautsch tej misli ni naklonjen, češ, da je Kranjska pasivna kronovina. Mi pa mislimo, da mora pl. Gautsch skrbeti le za uk in bogostastje, za finance že Dunajevski predobro skrbi, kakor kaže pogled na črno vojsko in puško repetirko in druge jednake dobrote, ki že presegajo davkoplačevalcem. Sicer je pa tudi v tej zadevi jako hvaležno polje za naše — poslance.

— (V okrajni zastop Celjski) sta volila: Žalec g. Josipa Žigana, št. Jurij ob juž. železnici pa gg. dr. Josipa Serneca, odvetnika v Celji; L. Baša, c. kr. notarja v Celji, M. Kavčiča in Fr. Kratina, trgovca v Šentjurju. G. dr. Gustav Ipavic je izvolitev odklonil.

— (Letošnja preskušnja) učencev deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu bode dne 30. t. m. dopoldne. Ker je ta preskušnja poslednja na Slapu, vršila se bode po svečani sv. maši. Koj po maši razkrila se bode spominska plošča, katero je slavni deželni zbor, nad hišnimi durmi šolskega poslopja uzidal v spomin blagega čina ustanovitve Slapske vinarske in sadjarske šole, po visokorodnem gospodu lastniku Slapske graščine, grofu Karolu Lanthieriji. K obilni udeležitvi preskušnje vabi vodstvo.

— (Premembe v Lavantinski škofiji.) G. Josip Flek, župnik v Lembahu, prezentovan je v Jarenino, g. Anton Fišer, župnik v Svečini, pa k sv. Jakobu v Slov. Goricah.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri prvi obravnavi dne 17. t. m. zatoženo je bilo kmet-sko dekle, Mina Lebar, hudodelstva detomora, ker je novorojeno dete po porodu trdno v cunje zavilo in ga pod kozolcem pokopalo. Sprva je zatožena dejanje tajila, ter trdila, da sploh ni porodila, pozneje pa se je udala. Obsojena je bila na štiri leta teške ječe, poostrene vsak mesec s postom.

— Pri drugi obravnavi zatožen je bil Fran Zupan, hudodelstva spolskega posilstva. Porotniki so ga krivim spoznali in obsojen je bil na 18 mesecev teške ječe, postrene s postom vsak mesec. — Pri tretji obravnavi zatožen je bil Josip Cerar tat iz navade hudodelstva tatvine. Ukral je unovič na raznih krajih za več kakor 18 gl. vrednosti. Zatoženec dejanje popolnem priznava in, ko ga prvosednik vpraša, kaj ima opomniti na zatožbo, odgovori, da naj ga le za dlje časa zapro. da ne bodo imeli gospodje zopet toliko posla ž njegovo obsodbo. Porotniki so zatoženca seveda jednoglasno krivim spoznali in ko mu predsednik naznani razsodbo in zatožencu pove, da se mu je prisodilo pet let teške ječe, odvrne, da bi bolje bilo, da bi mu spoznali vsaj deset let, ker se čez pet let takoj zopet povrne na Ljubljanski Grad. — Pri prvi obravnavi 18. t. m. bila je zatožena kmet-sko dekle Ana Gaber, ki je svojega novorojenega otroka v cunje zavilo in v Gradašico vrglo. 24. avgusta izulekli so mrtvo truplo otroka na Viči iz Gradašice. Zatožena Ana Gaber bila je obsojena zaradi hudodelstva detomora

na tri in pol leta, teške ječe poostrene vsak mesec s postom. — Pri drugi obravnavi 18. t. m. zatožena sta bila Tkalec Martin, 26 letni sin jako bogatega posestnika v Srednji Vasi v Bohinji, in Preželj, Jaka 46 let star kajžar v Srednji Vasi, zaradi hudodelstva tatvine. Lansko leto sta zatožena večkrat premišljevala, kako bi do denarja prišla. Prišlo jima je na misel, da ima Tomaž Brnik v Srednji Vasi mnogo denarja v hranilnici, da bi se torej polastila njegovih hranilničnih bukvic in denarje vzdignila. Martin Tkalec zlezel je po lestvici, ko Brnikovih ni bilo doma, pod streho, kjer je imel Tomaž Brnik svojo škrinjo, Jakob Preželj pa je spodaj v hlevu čakal. Tkalec je škrinjo odprl, vzel iz nje dve hranilnični knjižici, na kateri je bilo uloženih že pred leti na jedno 350 gld., na drugo 450 gld. zaprl zopet škrinjo, odšel in potem izročil knjižici Jakobu Preželjnu. Preželj se je takoj v Ljubljano podal in na knjižico za 450 gld. vzel ves uložen denar in obresti vkupe 508 gld. 40 kr., na knjižici za 350 gld. pustil pa je 20 gld., ostalo pa z obrestmi vzdignil. Da bi Tomaž Brnik ne prišel na sled, sta se zatožena dogovorila, da mora Preželj dve knjižici nazaj prinesiti. Prinesel je knjižico za 350 gld., na katerej je pustil 20 gld., uložil pa je na novo knjižico, in sicer na ime Anice Oblak 10 gld. Ti dve knjižici je v škrinjo Tkalec dal, a vedel je še za tretjo hranilnično knjižico, katero je pustil v škrinji. Sklenila sta zatoženca, da si še tretjo knjižico prisvojita, katera je bila na Andreja Hodnika ime za 100 gld. upisana. Izvršila sta zatoženca drugo, kakor prvo dejanje. Preželj je vzdignil na to hranilnično knjigo 108 gld. 40 kr. in kakor prejšni denar sta si i tega tudi razdelila. Dejanje sta oba zatoženca tajila, naposled pa vse priznala. Porotniki proglasili so jednoglasno oba zatoženca kriva in sodišče obsodilo je vsacega na tri leta teške ječe poostrene vsak mesec s postom, in da morata okradenim povrniti ukradeni denar.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sofija 20. septembra. Včeraj sežgali zastavo kadetske šole. Tudi zastavo strumskega polka so včeraj v Radomiru sežgali. Ruski konzul izročil vladni noto, v kateri zahteva, naj se proti zarotnikom pravda ne vrši, dokler se duhovi bolj neumirijo. Nemški zastopnik je to zahtevo podpiral z dostavkom, naj se proti krivcem ničesar ne stori, dokler ne dojde Kaulbars.

Sofija 24. septembra. Sebranje predsednik na nedoločen čas odložil. Nekateri poslanci so odpotovali, večina pa je z ozirom na negotovost položaja ostala.

Brunneck 20. septembra. Po dvornem obedu šel cesar, nadvojvode in spremstvo skozi gosto množico na oder, ki je bil na prostem polji postavljen, da si ogleda razsvetljavo višin in ognjemet, ki se je zažigal na Gradu. Tja in nazajgrede je mnogo tisoč broječa množica cesarja navdušeno pozdravljala. Cesar vrnil se ob 8^{1/2} uri v svoje stanovanje.

Sofija 19. septembra. Sebranje vsprejelo načrte zakonov, da se kupijo kneževa posestva, da se vzame 15 milijonov na posodo in da letošnji budget velja tudi za 1887.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec.)

G. zbornični predsednik omenja, da bi se tak sklep moral vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu predložiti v potrjenje.

G. podpredsednik Ivan Nep. Horak predlaga 20 gld.

Ko je gosp. poročevalec še jedenpot poudarjal važnost eksportnih založišč uzorcev za trgovino ter omenjal da se pri tem podjetju udeležijo tudi druge zbornice, vsprejel se je odsek predlog.

XI. G. zbornični svetnik M. Pakič poroča o računu zbornice ter v imenu odseka predlaga:

1. Računski sklepi o zborničnem računu in pokorninskem zakladu za l. 1887 se odobre in polagatelju računa se da absolutorij.

2. Pravorečno opravljeni račun se ima v zmislu §. 21. zakona z dne 29. julija 1868, drž. zak. št. 85, predložiti nj. ekselenci gospodu trgovinskemu ministru pôtom c. kr. deželne vlade.

Predloga se jednoglasno vsprejmeta.

XII. Predsedstvo prevzame gosp. podpredsednik in gosp. zbornični predsednik Josip Kušar poroča o vabilu k podpisovanju delnic, katero je doposlal krajni odbor Ljubljana-Kamniške železnice. Omenjeni odbor dokazuje na podstavi strokovnjaških preiskav

in statističnih podatkov, da se bode ta železnica splašala ter odgovarja na vprašanje: koliko bo nova železnica dajala čistega dobička v najneugodnejšem slučaju in ali bode taistega zadosti za obrestovanje cela zgradbine glavnice? tako-le:

Državna uprava se je naprosila, da bi upravo prometa na tej železnici prevzelo upravništvo državnih železnic na podlagi pavšala za prometne in upravne stroške v najvišji svoti 45 odstotkov kosmatih dohodkov na čas koncesije.

Podjetje se bo torej obtežilo največ s temi 45% in pa z 1/10% zgradbene glavnice, ki se bode porabila za amortizacijo na ves čas koncesije. K temu bodo še prišli čisto mali upravni stroški nove delniške družbe, kateri bodo pa boljše notranjo upravo društva zadevali.

Prometni in upravni stroški te železnice zaračunjeni s 45% od 55.000 gld. znašajo 24.750 gld. Stroški za amortizacijo 1.250 " Izredni upravni stroški delniškega društva v pavšalu 2.000 "

Daje skupaj svoto letnih izdatkov 28.000 gld.

Ako te stroške odštejemo od preliminarne najmanjšega kosmatega dobička 55.000 gld., ostane na razpolaganje društvu še vedno najmanjši čisti dohodek 27.000 gld. Na vsak način je torej 5% obrestovanje prioritetenih delnic zagotovljeno. Prvotne akcije se bodo pa prej ko ne iz začetka le deloma obrestovale.

Kar se tiče amortizacije, imajo prvotne delnice tisto veljavo, kakor prioriteten, ker se bodo v teku 90 let ne koncesijske dobe na vsak način po določenem načrtu amortizovale in "al pari" nazaj kupile. Če bi pa država sama železnico sprejela v svojo last, jih bo pa tudi za ravno to ceno nakupila.

Glavnice prvotnih delnic "al pari" so do zdaj že zagotovljene:

Od države na podlagi zakona z dne 1. maja 1885, drž. zak. XXIV št. 67. 200.000 gl. Od kranjske dežele vsled sklepa deželnega zbora dne 16. januarja 1886 50.000 " Od graščaka Alojzija Prašnikarja 20.000 "

Skupaj 270.000 gld.

Potrebovalo se bode torej še 80.000 gld. na prvotne delnice "al pari".

Prioritetne, kakor tudi prvotne delnice, naj se podpisujejo le "al pari" in se bodo mej zgradbo vsakokratna uplačila za nazaj obrestovala iz tekoče zgradbene zaloge.

Odbor konečno izreka nadejo, da se bode promet na tej železnici že bodoče leto pričel, če se akcije naglo razpečajo.

Takoj, ko se bode otvoril promet, pričeli se bodo obrestovati "titres" tako, kakoršen bo uspeh pri prometu, iz katerega se bode v prvi vrsti vzela amortizacijska svota za prioritete in prvotne akcije. Na to se bodo izplačevale obresti na prioritete in konečno na prvotne delnice. Posamični "titres" izdajali se bodo po 200 gld.

Vsak podpis postane še le tedaj veljaven, kedar bode skupna potreba pokrita in bo takojšnje delo zagotovljeno.

Gosp. zbornični predsednik na to poudarja, da se je zbornica že dvakrat izrekla za gradnjo železnice Ljubljana-Kamnik in uročila peticije pri vis. c. kr. trgovinskem ministerstvu ter se tudi udeležila dotičnih deputacij, katere so pri visoki vladi prosile za gradnjo te železnice; tudi zdaj se mora zbornica poganjati za to železnico. A ker zbornica ne more podpisati akcij, možno bi bilo po njegovem mnenju to zadevo pospeševati le s tem, da gospodje zbornični svetniki v svojih krogih delajo na to, da se podpiše mnogo akcij in da zbornica objavi v tukajšnjih listih to vabilo na podpisovanje.

Odslek torej predlaga:

Slavna zbornica naj v tem smislu dela za to podjetje.

Ko je še gosp. zbornični svetnik Iv. Baumgartner podpiral ta predlog, bil je jednoglasno vsprejet.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. sept.	7. zjutraj	741-18 mm.	4-0° C	brezv.	megla	0-00 mm.
	2. pop.	739-50 mm.	17-0° C	sl. sev.	jas.	
	9. zvečer	739-24 mm.	10-0° C	sl. vzh.	jas.	
19. sept.	7. zjutraj	739-33 mm.	5-9° C	brezv.	megla	0-00 mm.
	2. pop.	737-32 mm.	20-0° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	736-92 mm.	12-0° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 10-3° in 12-6°, za 3-5° in 0-8° pod normalom.

Dunajska borza

dne 20. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 45 kr.
Srebrna renta	85 " 35 "
Zlata renta	118 " 50 "
5% marcna renta	101 " 45 "
Akcije narodne banke	862 " — "
Kreditne akcije	277 " 90 "
London	125 " 85 "
Srebro	— " — "

Napol.	9 gld. 93 kr.
C. kr. cekini	5 " 97 "
Nemške marke	61 " 60 "
1% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 132 " 25 "
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 149 " — "
Ogrska zlata renta 4%	107 " 10 "
Ogrska papirna renta 5%	94 " 65 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 " 50 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 118 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	— " — "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	98 " 70 "
Kreditne srečke	100 " 176 " 50 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 111 " — "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	197 " — "

Zahvala.

Za milo sočutje, dokazano o smrti našega preljubljenega in nepozabljivega soproga, oziroma brata, gospoda

FRANA ŽNIDARŠIČA,

mesarja in posestnika v Idriji,

za krasne poklonjene vence in mnogobrojno spremstvo pri sprevedu, izrekajo častiti duhovščini iz Idrije in od Fara pri Idriji, vsem č. č. gg. c. kr. uradnikom, meščanom Idrijskim in njih spoštovanim rodbinam, slavnemu veteranskemu društvu, kakor tudi vrlim čitalniškim pevcem za ganljive nagrobnice in vsem znancem in prijateljem najtoplejšo zahvalo

žaljujoči:

Jerica Žnidaršič, roj. Didlč, soproga.

Lavoslav Žnidaršič,

posestnik pri Fari,

brat.

Ivanka Rupnik, Fani Koršič, Marija Pavlič, roj. Žnidaršič,

sestre.

(688)

V Idriji, dne 18. septembra 1886.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjiga:

Poezije S. Gregorčičeve.

Druga pomnožena izdava.

Elegantno vezana knjižica s zlatim obrezkom stane 2 gld., nevezana 1 gld. 20 kr.

Ima Gregorčičevo samo dosta priporočila. Opozarjava samo, da je črna tej istini elegantni knjiži zelo nizka, in uverjena sva, da bode vsakdo, če ima uke tudi prvi natis, radostno posegel po njej, saj po je tudi drugi natis s mnogimi krasnimi, mičnimi in sred segajočimi pesmicami pomnožen.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(352-14)

Tujci:

18. septembra.

Pri letu: Stein z Dunaja. — Pirker, Wechsler iz Gradca. — Stern iz Budimpešte. — Aufmuth z Dunaja. — Smidl iz Rudolfovega. — Sruh z Dunaja. — Herlička, Baseggio, Rogel iz Trsta. — Travan iz Gorice.

Pri letu: Regenhart z Dunaja. — Kaiba iz Loke. — Lechner z Dunaja. — Vivato, pl. Hirsch, Zekel iz Trsta. — Hoffmann z Dunaja. — Gleich iz Celovca. — Pressburger, Spitz z Dunaja.

Pri cesarji avstrijskem: Suls z Dunaja.

UMRILI SO:

16. sept.: Jakob Mehle, posestnik, 64 let, Gruberjeve ulice št. 4, za otrpnenjem možganov. — Ivana Šelko, konduktarjeva hči, 7 let, Dunajska cesta št. 7, za jetiko. — Josipina Bek, usmiljena sestra, 31 let, Krvavja dolina št. 11, za jetiko.

17. sept.: Josipina Sever, svečarjeva hči, 3 leta, Sv. Petra cesta št. 19, za jetiko. — Janez Anzelj, delavec, 76 let, Ulice na grad št. 12, za rostjo. — Ana Verdir, dekla, 66 let, Pred Škofijo št. 16, za oslabiljenjem. — Janez Zupaneč, hišni posestnik, 79 let, Trnovski pristan št. 8, za vodenico.

V deželnej bolnici:

15. sept.: Janez Hrala, delavec, 70 let, za starostjo.

2 vinski stiskalnici (preši), 2 mlina za jabolka tretji in več v do- brem stanji se nahajajočih vinskih sodov

si proti odškodnini izposodi ali pa tudi kupi. (687-2)

JOSIP STRZELBA v Ljubljani.

St. 3541.

(684-2)

Razpis štipendij

za posebne šole na tehnološkem obrtniškem muzeji na Dunaji, in sicer za mizarstvo za pobišno opravo in stavbinska dela, za domačo obrtniško rezljanje in strugarstvo.

Deželni odbor razpisuje dve štipendiji za mizarstvo za pobišno opravo in stavbinska dela in za strugarstvo in jedno štipendijo za domačo obrtniško rezljanje in strugarstvo.

Pogoji za te štipendije so ti-le:

1. Štipendiji za mizarstvo za pobišno opravo in stavbinska dela in strugarstvo znašata za 12 mesecev po 660 gld.; štipendija za domačo obrtniško rezljanje in strugarstvo znaša 6 mesecev 360 gld.

2. Kdor dobi štipendijo, se zaveže, da hoče po izvršenem šolskem tečaju najmanj skozi pet let v domači deželi proti primernemu plačilu po zahtevanju v dotičnih obrtniških delih teoretično in praktično poučevati.

3. Prošnjiki za štipendije morajo 20 let stari biti ter dokazati, da so slovenskega in nemškega jezika dobro zmožni.

4. Kdor hoče dobiti štipendijo za mizarstvo za pobišno opravo in stavbinska dela in za strugarstvo, mora še dokazati, da se je po dovršenem obiskovanju kake strokovne šole za domačo obrtnijo ali po dobro dokončanem pouku pri mojstru praktično posebno odlikoval.

Pouk v mizarstvu in strugarstvu se prične s 1. oktobrom l. 1886; koliko časa bode trajal, se pa ne more določiti, ker to bode odvisno od izobraženja in nadarjenja vsacega posameznega štipendista. Vender pa se zahteva od vsacega, da najmenj jedno leto dotično šolo nepretrgano obiskuje.

5. Prošnjiki za štipendijo za domačo obrtniško rezljanje in strugarstvo morajo razen tega, kar se pod točko 3. zahteva, tudi dokazati, da so ljudsko šolo z dobrim uspehom dovršili, ter dokazati svoje vednosti in dosedanje praktično porabo pri izdelovanju domačih obrtniških izdelkov iz lesa.

Šolski tečaj za domačo obrtniško rezljanje in strugarstvo traja od 1. oktobra 1886 do konca marca 1887.

6. Lastnoročno pisane in z vsemi potrebnimi dokazili podprte prošnje predložiti je najkasneje

do 26. septembra 1886

deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, 17. septembra 1886.

J. & S. KESSLER v BRNU, MORAVSKO,

Ferdinandove ulice št. 22,

— razpošiljata po poštne povzetji: —

3 ženske srajce iz šifona s pletenjem	gl. 2 50
3 ženske srajce iz močnega platna z zobčastim ustavkom	" 3 25
3 ponočni korzeti, bogato okrašeni I ^a gl. 4.—, II ^a	" 1 80
3 ženska krila iz uvaljenega sukna, vseh barv, jako okrašena	" 3 —
1 ženski jopič iz ovčje volne, vseh barv, jako priležen (Jersey)	" 2 —
1 Angora-ogrinjalo za zimo, 3/4, vseh barv	" 2 80
1 Jägerjeva normalna srajca za gospode in dame, iz čiste volne	" 3 50
1 Jägerjeve normalne hlače za gospode in dame, iz čiste volne	" 3 —
1 žensko spodnje krilo z vezanimi krajci	" 1 50
1 angleški popotni plaid, 3 1/2 m tra delg, 1.60 metra širok	" 4 50
1 Klatavska srajca za gospode, bela ali barvasta, I ^a gl. 1.80, II ^a	" 1 20
3 delavske srajce iz oksforda, II ^a gl. 1.40, I ^a	" 2 —
3 pare spodnjih hlač iz barhanta ali kro se-a, II ^a gl. 1.80, I ^a	" 2 50
6 parov kratkih nogovic, pletenih, belih in barvastih	" 1 10
3 kravate iz atlasa, široke ali ozke, II ^a 75 kr., I ^a	" 1 50
6 zimskih kap iz pliša, za moške in dečke	" 1 50
6 ženskih predpasnikov iz oksforda, surovega platna iz šifona	" 1 60
6 parov ženskih zimskih nogovic, belih ali barvastih, pletenih	" 1 50
1 kos domačega platna, 29 Dunajskih vatlov, I ^a gl. 5.—, II ^a	" 4 20
1 kos šifona, 30 Dunajskih vatlov	" 5 50
1 kos Rumburskega oksforda, 30 Dunajskih vatlov	" 4 50
1 kos Prosniškega barhanta, 30 vatl., bel, rudeč gl. 6, modrorjav	" 5 —

Cenilniki in uzorci zastoni in franko.

Neugajajoče blago se brez ugovora nazaj vzame.

*) Častit. duhovščini in drugim zaupanja vrednim osobam tudi brez pošnega povzetja. (642-6)